

Sajtó háttéranyag

Európa Nagy Háborúja és az új világrend születése

Nemzetközi konferencia

November 11-12-én „Európa Nagy Háborúja és az új világrend születése” címmel nemzetközi konferenciát szervez az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság, a Terror Háza Múzeum és a XX. Század Intézet.

A hétfőn, 9 óra 30 perckor kezdődő nemzetközi konferencián – amely egyben nyitánya is a 2014 és 2020 között az első világháborút feldolgozó centenárium megemlékezés-sorozatnak – nyitó beszédet mond Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes, közigazgatási és igazságügyi miniszter, valamint Schmidt Mária, a Terror Háza Múzeum és a XX. Század Intézet főigazgatója. A Budapest Music Centerben tartandó rendezvényen több mint húsz, nemzetközileg is elismert történész tart előadást az első világháború kirobbanásának századik évfordulója alkalmából. A kétnapos konferenciát Rétvári Bence parlamenti államtitkár zárja.

A konferencia célja, hogy a hagyományos, elavult narratívával szemben, a korszak kiváló kutatói korszerű szemléleten keresztül új megvilágításba helyezzék a XX. század nyitányaként emlegetett négy évig tartó gyilkos háborút. Bár jelentősége elvitathatatlan, mind a nyugati, mind a magyar történetírás és közgondolkodás mostohán kezeli az első világháborút. Valódi politikai jelentőségét ritkán elemzik, leggyakrabban a rég divatjamúlt és soha nem működő marxista értelmezési keretben tekintettek rá, mint a „kapitalista hatalmak” világot felosztó versengésére.

Azonban az 1914 és 1918 között dúló háború nem a világról szólt, hanem Európáról. Az első világháború lényegét tekintve európai polgárháború volt, melynek az volt a tétje, hogy ki szerzi meg a kontinens feletti hegemoniát. Mivel a gyors győzelemmel számoló katonai tervek mind csődöt mondtak, állóháború alakult ki, a két szövetségi rendszer pedig mindent megtett, hogy a maga javára billentse ki az egyensúlyt. A frontok mögé nyúlva, a háterszág bomlasztásával, a társadalmi rendszer fellazításával próbálkoztak. Felelőtlenségüknek nemcsak az Osztrák-Magyar Monarchia szétbomlasztása lett az eredménye, hanem a kommunista és nemzeti szocialista diktatúrák szárba szökkenése is. Az első iparosított háború megkövetelte a lakosság részvételét, amit csak az abszurd, acsarkodó propaganda folyamatos fenntartásával lehetett biztosítani. Ez a propaganda a háború után sem szűnt meg: ez vált a győztesek nyelvévé, a Párizs környéki békék alapjává, sőt, ez a nyelv az, amin még napjainkban is a legtöbben beszélnek az első világháborúról.

Budapest, 2013. november 6.